

Temat I – zadanie domowe, przekład

Podział administracyjny Polski

W dniu 1 stycznia 1999 roku wprowadzono w Polsce nowy podział administracyjny. Obowiązujący od 1975 roku dwustopniowy podział administracyjny zastąpiono podziałem trójstopniowym, w którego skład wchodzi województwa, powiaty i gminy. Nowy podział administracyjny, od chwili jego wprowadzenia w 1999 roku, uległ niewielkim modyfikacjom. Obecnie Polska dzieli się na 16 województw, 379 powiatów i 2479 gmin.

Województwa

Władzę administracyjną w województwie sprawują władze samorządowe oraz organy administracji rządowej. Władzę samorządową w województwie sprawuje sejmik wojewódzki wybierany w wyborach powszechnych i bezpośrednich na okres 4 lat i urząd marszałkowski, na którego czele stoi marszałek wybierany przez sejmik. Władze centralne reprezentowane są przez urząd wojewódzki, na którego czele stoi wojewoda, powoływany przez premiera.

Województwa mają nazwy pochodzące od nazw regionów geograficzno-historycznych (13 województw) lub od nazw głównych miast (3 województwa). Nazwy województw ustalone zostały w formie przymiotnikowej, a oba człony ich nazwy należy pisać małą literą.

Powiaty

Powiaty są jednostkami samorządowymi, a ich władzę stanowi rada powiatu wybierana w wyborach powszechnych i bezpośrednich na okres 4 lat. Władzę wykonawczą stanowi urząd starosty powiatowego, na czele którego stoi starosta wybierany przez radę powiatu. Istnieją dwa rodzaje powiatów: powiaty ziemskie (314 jednostek) oraz miasta na prawach powiatu (65 jednostek).

Powiaty w większości nazwane zostały od nazw ich siedzib, trzy powiaty mają nazwy pochodzące od nazw dwóch głównych miast powiatu, a dwa mają nazwy pochodzące od nazw regionów geograficznych. Wszystkie człony nazwy należy pisać małą literą, np. powiat zamojski. W przypadku powiatów grodzkich nie ma w ich nazwie członu „powiat”, a nazwy zapisuje się w mianowniku wielką literą, np. Zamość (tzn. nazwa powiatu jest identyczna z nazwą miasta).

Gminy

Gminy są samorządowymi jednostkami podziału administracyjnego kraju, a ich władzę stanowi rada gminy wybierana w wyborach powszechnych i bezpośrednich na okres 4 lat. Władzę wykonawczą w gminach stanowią wójtowie (w gminach wiejskich), burmistrzowie (w gminach miejsko-wiejskich i miejskich) lub prezydenci (w dużych gminach miejskich) wybierani w wyborach bezpośrednich. Istnieją trzy rodzaje gmin: gminy wiejskie obejmujące wyłącznie tereny wiejskie; gminy miejsko-wiejskie obejmujące zarówno obszar miasta jak i tereny wiejskie; gminy miejskie obejmujące wyłącznie obszar miasta. Nazwy niemal wszystkich gmin są takie same, jak nazwy ich siedzib (z 30 wyjątkami).

Miastami w Polsce są te miejscowości, które otrzymały prawa miejskie lub którym został nadany status miasta. Miasta mają określone granice i terytorium. Obszar miast wchodzących w skład gmin miejskich pokrywa się dokładnie z obszarem tych gmin, natomiast obszary miast wchodzących w skład gmin miejsko-wiejskich stanowią tylko część powierzchni tych gmin. Obecnie w Polsce jest 908 miast.

